

Válasz Prof. Dr. Lengyel Imre

„Úton a versenyképes desztináció felé” című doktori (PhD) értekezés nyilvános vitájához készített opponensi véleményére

Mindenekelőtt szeretném őszintén megköszönni Prof. Dr. Lengyel Imrének, hogy időt áldozott doktori értekezésem opponensi véleményének elkészítésére. Köszönöm a gondos értékelést, a számos pozitív visszajelzést, elismerő vélekedést és ösztönző észrevételt, melyek megerősítenek abban, hogy jó és hasznos munkát végeztem. Szeretném újra megköszönni a munkahelyi vitára készített előopponensi véleményt is, mely nagyon sok jó tanácsot, követendő útmutatást és kritikai jellegű meglátást tartalmazott. A javaslatokat elfogadtam, és a munkahelyi vitán ígéreknek megfelelően támpontként használtam a dolgozat végleges formájának elkészítése során. Ezen kívül úgy vélem, hogy ezek az iránymutatások nem csak a dolgozatra, hanem a tudományos gondolkodásmódomra, hozzáállásomra is nagy hatást gyakoroltak.

Örömmel fogadtam, hogy a témaválasztást a bíráló is fontosnak és aktuálisnak ítélte, hangsúlyozva, hogy az általam elkészített munka a témának komplex megközelítésén alapszik. Szintén jóleső érzéssel töltött el az, hogy a bíráló a dolgozat erényeként értékeli, hogy ennek a szerteágazó témának a szakirodalmát igyekeztem teljes szélességében és mélységében áttanulmányozni.

A dolgozat egyik eredményének tartom, hogy az – első pillantásra egyszerűnek tűnő – desztináció kifejezést alaposan megvizsgálva, az eddigi megközelítéseket rendszerbe foglalva megfogalmaztam, hogy hazai szinten mely területi egység tekinthető turisztikai desztinációnak. Magam is szembesültem a bíráló által megfogalmazott dilemmával: helyes-e a TDM szervezetekre alapozott lehatárolás, ha így mégis kimarad olyan térség, ahol jelentős a turizmus? Alapfeltevésem az volt, hogy az a desztináció tud versenyképes lenni, és a saját versenyképességére hatást gyakorolni, amelynek van saját irányító szervezete (ez pedig a hazai turizmuspolitikában jelenleg a TDM szervezet). Ez indokolta, hogy a vizsgált térségeket ilyen módon szűkítettem. Így valóban ki kellett hagynom az elemzésből desztinációkat, de ezek olyan területek, ahol nincs tudatos tervezés, menedzsment, vagy nincs olyan „felelős”, aki/ami nem csak a saját céljait, hanem a közös elképzeléseket valósítja meg – ahogyan megteszi ezt a TDM szervezet. Mindazonáltal köszönöm a kutatás kiterjesztésének ötletét – magam is fontolgattam már, hogy olyan desztinációkat is bevonjak egy következő elemzésbe, ahol van megfelelő, a közös érdekeket képviselő szervezet, mely a TDM szervezethez hasonló feladatokat lát el (még ha nem is így hívják). Másrészt a kutatás folytatását ösztönzi az is, hogy a TDM szervezettel rendelkező desztinációk száma szintén megnövekedett a dolgozatban bemutatott kutatás megvalósítása óta.

Opponensem bírálatában rámutat arra is, hogy a helyi és térségi TDM-desztinációk között is húzódik választási lehetőség. A Balaton példájára alapozva teszi fel a kérdést, hogy vajon a tó teljes térsége képez egységes desztinációt vagy megkülönböztethetők kisebb, helyi desztinációk. Szakmai szempontból úgy vélem, a helyi desztinációk elkülönítése indokolt,

mert bár minden tóköri desztináció elsődleges attrakciója a vízpart, azért megfigyelhető, hogy mindenütt társul ehhez másodlagos attrakció (például kulturális jellegű Balatonfüreden, vagy sportlehetőségek a keleti part mentén). Ezt az álláspontot támasztja alá a Madarász Eszter kolleganőmmel elvégzett kutatásunk is (Madarász – Papp 2013¹). A Balaton Riviéra TDM-desztinációt hálózatelemző módszerekkel vizsgálva arra az eredményre jutottunk, hogy a desztináción belüli kohézió erős, így a TDM szervezet által lehatárolt térség valóban egy, a valós üzleti kapcsolatokra épülő turisztikai desztináció határaival esik egybe. Véleményem szerint ugyanakkor érdekes további kutatási terület a térségi TDM desztinációk vizsgálata – ha nem is a kidolgozott piramis-modell segítségével (jelen modell kialakítása során erőteljesen koncentráltam a helyi TDM-desztinációk jellegzetességeire).

Köszönöm a hipotézisek megfogalmazásához kapcsolódó észrevételt. A „sarkosabb” megfogalmazás hiányának oka abban keresendő, hogy kutatásom jelentős mértékben tartalmaz feltáró elemeket, melyekhez szorosan értelmezett hipotéziseket megfogalmazni nehezebb. A statisztikai módszerek bemutatásakor, illetve az irodalomjegyzékben alkalmazott sorszámozás esetében pedig a Doktori Iskola gyakorlatát követve jártam el.

Rendkívül jóleső érzés, és örömmel tölt el, hogy az eredeti piramis-modell megalkotója az általam átdolgozott piramis-modellt új eredményként értékeli, elfogadja annak kialakítását, validálását egyaránt.

Köszönöm ezt a megerősítést!

Papp Zsófia

doktorjelölt

Veszprém, 2014. március 26.

¹ Madarász E. – **Papp Zs.** (2013): Delimiting the „Balaton Riviera” tourist destination by using network analysis. *Hungarian Geographical Bulletin*, Vol. 62. No. 3. Pp. 289-312.